

Preparats per a l'Anschluss?

OPINIÓ

LA QÜESTIÓ DELS PAÏSOS CATALANS HA TRET EL NAS EN LA CAMPANYA ELECTORAL CATALANA. DE VEGADES COM UN DEBAT SERIÓS. DE VEGADES, AMB EXABRUPTES RIDÍCULS PER ESPANTAR ELS CRIATURES

“**L**a construcció d'un Estat (a Catalunya) no ens ha de fer oblidar la nació sencera”. La frase la va dir a la Universitat Catalana d'Estiu el conseller en funcions de Justícia de la Generalitat de Catalunya i candidat a les llistes de Junts pel sí Germà Gordó. No és ni de bon tros la frase més contundent que s'ha pronunciat en aquell lloc sobre aquest tema. Al contrari, és una frase que pot ser discutible, però que és respectuosa i ambigua. Aquest “no oblidar la nació sencera” es pot llegir de moltes maneres. Però resulta que aquesta vegada va ser dita en els inicis de la campanya d'unes eleccions transcedentials a Catalunya. I aquesta circumstància excepcional va ajudar a provocar reaccions també excepcionals. Algunes d'assenyades (tot i que també discutibles). Altres de forassenyades, destinades a espantar les criatures, a Catalunya, a la resta dels Països Catalans i sobretot a Espanya. En qualsevol cas, va fer entrar la qüestió dels Països Catalans en campanya.

Comencem per discutir les respostes assenyades. Ramon Espadaler, el líder d'Unió, va respondre que correspondrà en tot cas als ciutadans de les Balears i el País Valencià decidir la seva nacionalitat. És un comentari raonable. La major part del catalanisme ha dit que la nació és per damunt de tot un acte de voluntat. No hi ha una nació que sigui al marge de la voluntat dels seus ciutadans. No hi ha res, ni la llengua, ni la cultura, ni la història, que constitueixi fatalment una nació, si els seus ciutadans no ho volen. Llavors, proclamar que la nació són, ara mateix, els Països Catalans seria obviar aquesta necessitat d'una voluntat generalitzada o si més no majoritària. Hi ha una llengua, una cultura, una història comuna, però no

VICENÇ VILLATORO
villatorolamolla@hotmail.com

està clar que hi hagi una voluntat majoritària en aquesta direcció en tots els territoris. Més aviat es pot dubtar.

Per tant, té raó Espadaler. Però la frase de Germà Gordó és ben legítima. Certament, la voluntat és condició necessària. La nació és un conjunt de ciutadans que decideixen dona valor constitutiu de nació a una sèrie de coses que els uneixen. Però la voluntat no es produeix en el buit. Jo no puc sortir demà dient que catalans i suecs som de fet

la mateixa nació. La voluntat s'articula entorn d'uns eixos compartits, a què es pot donar valor o no. Què ens diu Germà Gordó, en el fons? Que als Països Catalans existeixen aquests eixos potencialment constitutius de nació, si la gent els vol considerar així. Llengua, cultura, història, interessos. Certament, hi manca la voluntat. Però una persona pot legítimament proclamar que per a ell aquests eixos compartits són rellevants i aspirar a convèncer el conjunt de la ciutadania perquè també els hi consideri. Els Països Catalans, en aquest cas, serien un projecte, una proposta, un programa, més que no pas una constatació, una realitat fatal i ineludible.

Menys interès tenen, al meu parer, els exabruptes. El candidat del PP, García Albiol, va dir d'una manera molt irada que les declaracions de Gordó eren totalitàries i que recordaven esdeveniments dramàtics de l'Europa passada. Suposo que es referia a l'Anschluss, a l'annexió d'Àustria per part de l'Alemanya hitleriana. Certament, en una concepció de la nació com la que té el partit de García Albiol, una realitat metafísica i eterna que no depèn de la voluntat de les persones sinó que s'imposa per la força, la construcció d'uns Països Catalans necessitaria alguna mena d'Anschluss. Però en una concepció com la que és majoritària en el catalanisme, on la nació no la defineixen els tancs sinó els vots, el projecte dels Països Catalans, com a objectiu o com a programa, si a algun esdeveniment polític europeu haurien de recordar, amb totes les distàncies del món, no seria pas l'Anschluss sinó en tot cas, per no sortir dels mateixos espais, la reunificació alemanya.

Escriptor, guionista i crític d'art